

Sayı : 39835887/150.03/
Konu : Alüminyum Cüruf Geri Kazanımı

DAĞITIM

Bilindiği üzere, alüminyum ısıtıl metalürjisi ile iştigal eden geri kazanım tesislerinin lisanslandırma iş ve işlemleri “Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik” kapsamında Bakanlığımızca yürütülmektedir. Bakanlığımıza gelen gerek lisans dosyalarının incelenmesi gerekse sektörde var olan aksaklıklarının giderilmesi amacıyla atıktan alüminyum geri kazanımı yapan tesisler ve bu tesislerden oluşan atıkların yönetimi hususunda yapılan tespitler ve izlenecek yollar hususunda çalışmalar yapılarak neticelendirilmiştir. Uygulamada yaşanan bir takım yanlışlıkların veya yanlış anlaşımaların ortadan kaldırılması maksadıyla aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik (AYGEİY) Ek-4 atık listesinde sektörle ilgili atık kodları ve kaynaklarına ilişkin esaslar aşağıda verilmektedir;

- 10 03 04* “birincil üretim cürufları (A)”

Cevherden birincil alüminyum alüminanın elektroliz yöntemiyle indirgenmesi ile elde edilen alüminyumun yüzeyinde oksitlenmeden dolayı oluşan cüruf olup, tehlikeli atık olarak kabul edilmiştir.

- 10 03 08* “İkincil üretimden kaynaklanan tuz cürufları (A)”

Hurdaların, alüminyum içerikli metallerin, talaşların ergitilmesi sonucunda alüminyum oranının artırılması ve prosesin hızlandırılması amacıyla cüruf yapıcı olarak adlandırılan sodyum klorür başta olmak üzere potasyum klorür veya florürlerin ilave edilmesi sonucu oluşan ve metal içeriği %70’e varabilen cüruftur. Ayrıca, 10 03 04 ve 10 03 08 kodlu atıkları ergiten tesislerden kaynaklanan ve içindeki alüminyumdan dolayı hem ekonomik hem de proses açısından tekrar metal geri kazanımı yapılabilecek cüruflar da bu atık kodu altında değerlendirilmelidir. Bu atıklar tehlikeli atık olarak kabul edilmiştir.

- 10 03 09* “İkincil üretimden kaynaklanan kara cüruflar (A)”

10 03 08 atık kodunun tek veya beraber olarak hurdalarla ergitilerek sodyum klorür başta olmak üzere potasyum klorür veya florürlerin eklenerek ya da eklenmeyerek elde edilen ve içerisinde az miktarda alüminyum metali barındıran, buna karşın tuz oranı yüksek olan cüruflardır ve tehlikeli atık olarak kabul edilmiştir.

- 10 03 19* “Tehlikeli maddeler içeren baca gazı tozu (M)”

Birincil veya ikincil alüminyumun elektroliz yöntemi, döner fırında ergitme ve taş potada ergitme vb. yöntemlerle üretimi esnasında oluşan ve filtre sistemleri ile tutulan tozu ifade eder ve aksi belgelenmedikçe tehlikeli atık olarak kabul edilmiştir.

- 10 03 20 “10 03 19 dışındaki baca gazı tozu”

Birincil veya ikincil alüminyumun elektroliz yöntemi, döner fırında ergitme ve taş potada ergitme vb. yöntemlerle üretimi esnasında oluşan ve filtre sistemleri ile tutulan tozunun (AYGEİY) Ek-3B’ye göre analizi yapılarak tehlikesiz atık olması durumunda kullanılacak atık kodunu ifade eder.

- 10 03 21* “ Tehlikeli maddeler içeren diğer partiküller ve tozlar (öğütücü değirmen tozu dâhil)(M)”

10 03 08 atık kodunun ergitilmeden önce değirmende öğütülmesi sonucunda filtrede tutulan tozu ifade eder ve aksi belgelenmedikçe tehlikeli atık olarak kabul edilmiştir.

- 10 03 22 “10 03 21 dışındaki partiküller ve tozlar (öğütücü değirmen tozu dahil)”

10 03 08 atık kodunun ergitilmeden önce tozumsu alüminyum oksit kısmının alınması için koyulan değirmenden oluşan tozun (AYGEİY) Ek-3B analizi yapılarak tehlikesiz atık olması durumunda kullanılacak atık kodunu ifade eder.

- 10 03 29* “Tuz cürufları ve kara cürufların arıtımından çıkan ve tehlikeli maddeler içeren atıklar (M)”

10 03 08 ve/veya 10 03 09, 10 03 20 ve/veya 10 03 21 kodlu atıkların içerdiği tuzun geri kazanılması vb. işlemlerden sonra geriye kalan atığı ifade eder ve aksi belgelenmedikçe tehlikeli atık olarak kabul edilmiştir.

- 10 03 30 “10 03 29 dışındaki tuz cürufları ve kara cürufların arıtımından çıkan atıklar”

10 03 08 ve/veya 10 03 09, 10 03 20 ve/veya 10 03 21 kodlu atıkların içerdiği tuzun geri kazanılması gibi işlemlerden sonra geriye kalan atıkların tehlikesiz atık olduğunun iddia edilmesi durumunda AYGEİY Ek-3B analizi yapılarak tehlikesiz atık olması durumunda kullanılacak atık kodunu ifade eder.

Öncelikli olarak yukarıda belirtilen atıkların oluştuğu yerlerde hiçbir şekilde birbiri ile karıştırılmaması gerekmektedir.

Diğer taraftan, alüminyum cüruf geri kazanım tesislerinin geri kazanım sonrası oluşan atıklarını melas ile karıştırarak “sentetik cüruf yapıcı” adı altında demir-çelik fabrikalarına göndermeleri uygun değildir. Söz konusu sentetik cüruf yapıcı olarak adlandırılan malzeme atık olarak değerlendirilmekte olup, bahse konu malzemenin ürün olarak değerlendirilmesi ile ilgili olarak TSE standardı oluşturulması çalışması devam etmektedir. Mevcut durumda, demir-çelik sektörünün proseslerinde kullanmak üzere yukarıda belirtilen atık kodlarını tesislerine kabul edebilmesi için Tehlikeli Atık Geri Kazanım ve/veya Tehlikesiz Atık Geri Kazanım konularında GFB veya Çevre İzni ve Lisansına sahip olması gerekmektedir.

Ayrıca, geri kazanım prosesi sonucu ortaya çıkan tehlikeli alüminyum cüruflarının prosese tekrar tekrar dahil edilerek tamamının geri kazanılması mümkün görülmemekte olup, prosesi sonrası mutlaka bir atık oluşacaktır.

Yukarıda belirtilen tanımlamalar ve açıklamalar kapsamında;

Cüruftan külçe üretimi gerçekleştirecek tesislerin; ✓

- Sadece 10 03 04* ve 10 03 08* kodlu atıkları tesislerine kabul etmeleri,
- Geri kazanım sonucu tesislerinden oluşacak 10 03 09* kodlu atığı almaya yetkili GFB veya Çevre İzin ve Lisanslı olan geri kazanım (tuz giderimi prosesi bulunan) veya bertaraf tesislerine göndermeleri,
- 10 03 19* ve 10 03 20 kodlu atıkları, almaya yetkili GFB veya Çevre İzin ve Lisanslı olan geri kazanım/bertaraf tesislerine göndermeleri,
- 10 03 21* ve 10 03 22 kodlu atıkları, bu kodu almaya yetkili GFB veya Çevre İzin ve Lisansı sahip geri kazanım (tuz alma ünitesi bulunan, alternatif hammadde olarak kullanan vb.) veya bertaraf tesislerine gönderilmeleri,

gerekmektedir.

İrtibat: Çevre Ve Şehircilik Uzmanı, Murat ŞAHİN

Tel: 0312 410 19 28

Faks:

e-posta: murat.sahin@csb.gov.tr

elektronik ağ: www.csb.gov.tr

Tuz giderim prosesine sahip olan ve bu maksatla Çevre İzin ve Lisanslı veya Geçici Faaliyet Belgesi olan geri kazanım tesislerinin;

- 10 03 09* ve 10 03 21*/10 03 22 kodlu atıkları tuz geri kazanımı maksadıyla tesislerine kabul etmeleri,
- Tuz geri kazanım işlemi neticesinde oluşan atıkların, aksi belgelenmedikçe tehlikeli atık olarak kabul edilerek 10 03 29* kodu altında bu atıkları almaya yetkili GFB veya Çevre İzin ve Lisanslı olan geri kazanım veya bertaraf tesislerine gönderilmeleri,
- Eğer atık AYGEİY Ek-3B analizine göre tehlikesiz olduğu belgelenmiş ise bu atık 10 03 30 kodu altında bu atıkları almaya yetkili GFB veya Çevre İzin ve Lisanslı olan geri kazanım veya bertaraf tesislerine gönderilmeleri

gerekmektedir.

Tüm bu hususlar çerçevesinde, Bakanlığımıza alüminyum cüruf geri kazanım maksadıyla yapılan başvurular yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde değerlendirilmektedir. Mevcut GFB veya Çevre İzin ve Lisanslı olan alüminyum cüruf geri kazanım tesislerinin de bu esaslar doğrultusunda faaliyet göstermesi gerekmekte olup, bu yazının tarihi itibarıyla üçer aylık periyotlar halinde 2014 yılı sonuna kadar yukarıda detaylı olarak yapılan açıklamalar çerçevesinde kütle-denge tablolarının ve stok bilgilerinin Bakanlığımıza sunulması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Kemal DAĞ
Bakan a.
Genel Müdür V.

DAĞITIM :
İl Müdürlükleri
Türkiye Demir Çelik Üreticileri Derneği
Alüminyum Geri Kazanım Tesisleri

Çevre ve Şehircilik İl Müd.
20...06.../20...11... Sayı...27016
Yalı

“ Belgenin aslı
elektronik imzalıdır.”

İrtibat: Çevre Ve Şehircilik Uzmanı, Murat ŞAHİN
Tel: 0312 410 19 28 Faks: e-posta: murat.sahin@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr